

REGERINGEN

Regeringsbeslut

II 2

2015-04-16

N2015/3436/TIF

Näringsdepartementet

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att utreda möjligheter att köra längre och/eller tyngre godståg

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Trafikverket att redovisa vilka möjligheter det finns att i dag köra med längre och/eller tyngre godståg på det befintliga svenska järnvägsnätet. I uppdraget ingår även att identifiera på vilka delar av järnvägsnätet detta är möjligt. Även anslutningar till industrier, terminaler, bangårdar och hamnar ska ingå i analysen. Nyttor och kostnader för samhället och enskilda aktörer, vid längre och/eller tyngre godståg på det befintliga järnvägsnätet ska också redovisas. I den mån det bedöms befogat ska Trafikverket redovisa vilka mindre anpassningar av järnvägsnätet, utöver redan i närtid inplanerade, som på ett kostnadseffektivt sätt skulle möjliggöra trafik med längre och/eller tyngre godståg.

Samråd ska ske med berörda myndigheter, Utredningen om järnvägens organisation (N 2013:02), transportköpare, tågoperatörer, regionala länsplaneupprättare och andra infrastrukturhållare.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 augusti 2015.

Skälen för regeringens beslut

Ett effektivt, hållbart och väl fungerande transportsystem är en viktig del i regeringens politik för att Sverige ska uppnå EU:s lägsta arbetslöshet år 2020 samtidigt som sysselsättningsgraden ökar och miljö- och klimatpåverkan ska minskas.

Transportsystemet behöver kontinuerligt effektiviseras för att möta behoven från användarna och behovet av att minska utsläpp av koldioxid och andra miljöskadliga emissioner. Längre och tyngre tåg skulle göra det möjligt att utnyttja befintlig infrastruktur effektivare och göra

järnvägen mer konkurrenskraftig. En mer konkurrenskraftig järnväg skulle i sin tur bidra till regeringens ambition att flytta över gods från väg till järnväg och sjöfart.

Det finns ett EU-krav om att möjliggöra minst 750 meter långa tåg på TEN-T:s stomnät år 2030, men det kan finnas behov av en snabbare anpassning med hänsyn till den gränsöverskridande godstrafiken mellan Sverige och Danmark/Tyskland. Detta särskilt med tanke på att en fast förbindelse mellan Danmark och Tyskland, Fehmarn Bält, väntas stå klar redan år 2021.

Försök har gjorts med tyngre och längre tåg i det så kallade Elvis-projektet där ett 730 meter långt godståg kördes mellan Gävle och Malmö. Demonstrationsförsöket som genomfördes av Statens väg- och transportforskningsinstitut, Linköpings universitet, Trafikverket, Skogsindustrierna och fem skogsindustriföretag, visade att det är tekniskt möjligt med längre tåg på befintligt järnvägsnät men att det finns organisatoriska hinder.

För att kunna tillgodogöra sig nyttan av längre och tyngre tåg måste det vara möjligt att ansluta dessa till industrier, terminaler, bangårdar och hamnar där staten inte äger infrastrukturen. Det behöver därför kartläggas vilka kompletterande åtgärder som kan vara motiverat för andra aktörer att vidta för att ge full nytta. Det finns vidare ett behov av en genomgång av nuvarande förutsättningar, såväl allmänna organisatoriska som geografiska förutsättningar över landet (var i nätet det finns efterfrågan och förutsättningar). I den mån det bedöms befogat bör Trafikverket redovisa vilka mindre anpassningar av järnvägsnätet, utöver redan i närtid inplanerade, som på ett kostnadseffektivt sätt skulle möjliggöra trafik med längre och/eller tyngre godståg.

På regeringens vägnar

Anna Johansson

Lina Bertilsson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/PO, L3 och Å

Utrikesdepartementet/FIM

Finansdepartementet/BA, SKA och KSÄ

Miljö- och energidepartementet/ME och KL

Näringsdepartementet/RT, FÖF, KSR och SM